

ESTABLISHED 1912.
AMERICA
PUBLISHED THREE TIMES A WEEK
Monday, Wednesday and Friday
by
THE PROVIDENCE ASS'N,
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.
Telephone: 2419 Market.
The best advertising medium.—Rates
furnished on application.

А М Е Р И К А

PIK ZALOZENIA 1912.
А М Е Р И К А
ВИХОДИТЬ ТРИ РАЗИ В ТИЖДЕНІ
ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДА І ПЯТНИЦА.
Видає заповогова організація
„П Р О В І Д І Н С ь к и й”,
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.
Telephone: 2419 Market.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „AMERICA”.

ОФІЦІАЛЬНИЙ ОРГАН ТОВАРИСТВА ПРОВІДІННЕ

(AMERICA)

OFFICIAL ORGAN OF THE PROVIDENCE ASS'N

Ч. 88. PIK VIII. ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., СЕРЕДА, 30. Липня 1919. ЦІНА 3 ЦЕНТИ.—PRICE 3 CENTS. PHILADELPHIA, PA., WEDNESDAY, July 30 1919. VOL. VIII. №88.

НОВА ПОБІДА ПЕТЛЮРИ. ПОБИВ БОЛЬШЕВИКІВ НА ГОЛОВУ ПІД ЖМЕРИНКОЮ. Большевики признають ся до відвороту на Україні.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Берно, 28. липня. — Нинішня бездротна телеграма з Каміня подільського до Українського Пресового Бюро в Берні (Швайцарія) доносить про нову велику перемогу української армії над большевиками. Се стало ся під Жмеринкою.

Московська бездротна телеграма до Лондону послібною ночі донесла, що як оголошено в большевицькій воєнній рапорті з боевого фронту на Україні, війська большевиків є приневолені відступати на кількох точках, включаючи в то відступ ..на напрямі на „Каменець Подільський”, місто положене 235 миль в північно-західнім напрямі від Одеси.

ГЕНЕРАЛ ПЕТЛЮРА ВЕДЕ З ЛЯХАМИ ПЕРЕГОВОРИ

Хоче разом з Ляхами вести війну проти большевиків.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Відень, 27. липня. — Боротьбу між Українцями і Поляками застановлено. Український провідник, ген. Семен Петлюра, вислав делегацію до Поляків, яка має вести переговори в справі спільної воєнної акції проти большевиків, щоб їм прогнати з України.

На польсько-українським фронті коло Бродів панує спокій. Польські жовніри можуть виходити з окопів і свободно прохажувати ся.

Генерал Петлюра заявив, що коли б аліянти були зрозуміли положення Українців і доставили їм зброю і амуніцію, вони були б в силі в протязі одного місяця відібрати Україну від большевиків. В Польщі панує переконання, що генерал Петлюра може пізніше розпочати нову боротьбу проти Поляків.

Петлюра і його товариші противлять ся всякому вмішуванню заграничних держав та послано чужих військ навіть до боротьби з большевиками, з чого можна заключити, що Українці не раді повстати біл російською диктаторською командою.

Ціла Галичина аж по ріку Збруч, яка становила границю між давньою Росією і австро-угорською монархією, паходить ся в руках польських військ, як се доносить телеграма з Варшави до польського пресового бюро.

ЛЯХИ МАЛИ ПОЛОНИТИ 6.500 УКРАЇНЦІВ

Перехвалують ся переведенням так скорого наступу, що Українці не мали часу знищити за собою мостів.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Копенгага, 29. липня. — Польське пресове Бюро доносить, що польський наступ у Східній Галичині, який довів до заняття цілою Галичиною Збруч польськими військами, з'явив переведений з такою швидкістю, що Українці в часі свого відвороту не мали навіть часу пошкодити за собою залізничних мостів.

Як доносить то бюро, Ляхи мали полонити 6.500 Українців, здобули 41 гармат та великі запаси амуніції і залізничного матеріалу. Се все стало ся поміж 11. і 17. липня.

ЯК ПРИНЕВОЛЕНО НІМЕЦЬКОГО ЦІСАРЯ ДО АБДИКАЦІЇ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Берлін, 29. липня. — Оної німецькі денники оголосили в п'ятинальтових статях історію вибуху німецької революції минулого надзвістна та революція в німецькій головній квартирі в Сна дня 9. падолиста м. р., чим німецький цар був приневолений зречи ся престолу.

Признаки говорять, що князь Максиміліан Баденський, який описав німецьким канцлером, взяв в свої руки ініціативу і передав кореспонденційному бюро Вольфа заяву, що цар зрік ся престолу як і цар і як король Пруссії, хотів він того тоді зовсім не зробив а навіть по нинішній день не зрік ся ще своїх прав до королівської прусської корони.

Як говорять князь Максиміліан зробив той крок з "фальшивого патріотизму" та з заміром взяти провід революційного руху, який однак скоро виврав ся йому з рук. Наслідком того приктовниці царя були приневолені прискорити утєчу Вільгельма до Голандії. На підставі тих виводів пангерманська партія закидає тепер бунувшю канцлерови зраду.

ЦІЛА ГАЛИЧИНА В РУКАХ ЛЯХІВ

Ляцькі війська заняли становища здовж Збруча.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Копенгага, 27. липня. — Ціла Галичина аж по ріку Збруч, яка становила границю між давньою Росією і австро-угорською монархією, паходить ся в руках польських військ, як се доносить телеграма з Варшави до польського пресового бюро.

Ukrainians of America mourn for their wives and children, fathers and mothers, brothers and sisters in Galicia, Cholm and Volhynia who at this very moment are being slaughtered by Polish premier Paderewski's punitive expedition for the only reason that they, in accordance with the principle of self-determination, proclaimed by President Wilson, refuse to submit to the Polish yoke and insist upon governing themselves on their own soil.

НАЙВИСША РАДА ВИЗНАЧИЛА ГРАНИЦЮ ПОМІЖ ЛИТВОЮ І ПОЛЬЩОЮ

Дістрікт Сувалки признано Польщі.

Париж, субота. — Найвища Рада мирової конференції згодилась на проєкт полевого маршалка Фона щодо границі поміж Польщею. Після того плану Поляки мають зайняти дістрікт Сувалки а опорожити всі околишні поселення на північній сході.

КУБАЩИНА І ДОНЩИНА ПІД УПРАВОЮ СВОЇХ ВЛАСНИХ ПРАВИТЕЛЬСТВ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Катеринодар, 2. липня. — Ген. Денікін не має жадної політичної, лише військової власті. Він має титул „головного команданта військ південної Росії”.

Катеринодар, головна квартира ген. Денікіна, с століцею Кубащину, яка має свого автономію і власне правительтво і парламент, які виконують адміністративну контролю, признаючи генерала Денікіна лише головним командантом і свідляючи з ним лише в військових справах. Тесаме відноситься та кож і до області донських козаків. Адміністративна контролю ген. Денікіна простягає ся виключно на чорноморську і староволзьку губернії. В останніх днях після успішного наступу на большевиків, його власть була поширена також на Крим, Катеринослав і Харків, а також на часті губерній астраханської, вороніжської і курської.

НИЩАТЬ ФОРТИ ГЕЛЬГОЛАНДУ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Берлін, 29. липня. — Під теперішню пору відбуваєть ся валєнс форти на скалістім острові Гельголанд, який колись був „німецьким Гібралтаром” на Північній морю. За кілька днів з укріплень не стане ні сліду.

ПОЛЬСЬКА НАВАЛА В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Польські часописи у Львові з 27. червня с. р. подають слідуєчу телеграму від секретаря Західної Української Республіки, котрий паходить ся в Чорткові, до Станіславського, українського амбасадора в Празі. Ся телеграма, яку передали Поляки у Львові, звучить:

„Пробуйте передати слідуєчий протест нашим заграничними місцям: 22. мая польські телеграфічні агенції розповсюджують абсолютно фалшиві доноси, котрі оправдують польські розширняцькі наїзди на територію Української Республіки. Вієти про розширення большевизму між українськими жовнірами є неправдиві, бо українська армія па сході воює проти большевизму вже через кілька найближчих місців. Кожда загранична місця, котра мала нагоду віддати територію Української Республіки, могла побачити і переконатися, що українська армія держить ся в порядку і дисципліні.

В тій самій польській радіограмі є сказано, що польська армія лише зачала свою активність, щоб ніби здержати большевицький наступ, бо були вієти, що большевицькі тої ярзак перейшли ріку Збруч. В дійсності річ має ся цілком пакітє: Українська армія атакує большевиків, перейшла Збруч і завзято воювала з большевиками.

В сім случая очевидно українська армія боронить світ від його найбільшого ворога — большевиків. Польська армія атакує нашу війська з задку, не звертаючи найменшої уваги на наше критичне положення. Також неправдою є, що наші війська втікаючи перед большевиками, дучили ся з Поляками. Будучи осторожними, польські бездротні телеграми не згадують місцевостей в котрих, після польських донесень, українське населення мало би втітати армію польську з одушевленем. Однак правдивим є, що укра-

БОЛЬШЕВИКИ ДІСТАЛИ НОВОГО КОМАНДАНТА

Давнійший російський офіцер став тепер найвищим большевицьким генералом.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Гельзінфорс, Фінляндія, 29. липня. — Полковник Каменев, який був за царських часів офіцером російського генерального штабу, з'явив іменованим місцем лотишського офіцера, Віятеттєса начальним командантом большевицьких армій. Ту вієть донесено телеграмою з Петрограду.

Генерал Надейнаво, давнійшого большевицького команданта на західнім фронті і генерала Ремісова, команданта на фронті коло Петрограду, нагнанно.

ПОЛЯКИ ЗДЕРЖАЛИ СВІЙ НАСТУП ПРОТИ УКРАЇНЦІВ

Петлюра звернув всі свої сили проти большевиків.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Відень, 24. липня. — Польські вієка, як се видаєть ся, зачерстали наступ проти Українців. Українці звернули всі свої сили в напрямі Київів з тим наміром, щоб опортясь, коли би їм поведло ся в боротьбі з большевиками, звернути знова проти Поляків і відобрати їм Східну Галичину.

їнські міщани втікали перелякани жорстокостями тої самої польської армії, що так жорстоко поводить ся з цивільним українським населенням, як бачили ми з подій в містах Самборі, Дрогобичі і Сокалі. Приміром в Сокалі Поляки замордували вієсімдесяті-літнього старця, батька українського генерала. Українці воюють за свободу і незалежність і від нікого не дістають поміщи. Аліянти підтримують Польщу і дають їй військову поміч. Покищо аліянти ще не підняли ся виповнити наших просьб, які ми їм зчаста пропонуємо.

Ми, Українці воюємо за нашу власну свободу, а Поляки прагують до своєї імперіалістичної цілі стежками скропленими українською кровю.

ЧЕСЬКІ ЛЕГІОНИ ЗБУНТУВАЛИ СЯ

їх цілю має бути проголошене диктатури.

Париж, 29. липня. — З Відня нашіли тут неврівносіє вієти, що чеські легіони рушили проти Праги з заміром повалєня парламентарного правительства а проголосити там диктатури.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПОВСТАНЄ В БОЛГАРІЇ

Про то доносить телеграма з Москви.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 29. липня. — Нинішня бездротна телеграма доносить про большевицьке повстанє в Болгарії. Вибух повстаня наступив в однім гарнізоні місті і військова залага перейшла на сторону революціонерів. Назву тої міста, яке мали заняти болгарські большевицькі має бути Амболі.

На болгарських залізницях проголошено генеральний страйк.

ФІНЛЯНДСЬКИЙ СОЙМ ВИБРАВ ПРЕЗИДЕНТА

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Гельзінфорс, 29. липня. — Фінляндський Сойм вибрав професора К. И. Стальберга президентом республіки. Професор Стальберг одержав 143 голосів а його соперник, генерал Маннергейм, який до того часу справував уряд регента дістав 50 голосів.

Вибраний президент довгі літа був провідником національно прогресивної партії а в році 1914 його вибрано президентом Фінляндського Сойму. Уродив ся 1865 року. Він є президентом найвишого адміністративного суду у Фінляндії і професором прав на університеті в Гельзінфорсі Його демократичні погляди спричинили, що за царських часів російський губернатор поставив Сойму домагає, щоб Стальберга вигнано зі Сойму.

БОРТЬБА ЧОРНОСОТЕНЦІВ І СЕРБАМИ ПРОДОВЖАЄ СЯ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 29. липня. — Боротьба поміж Чорносотенцями і Сербами продовжуєть ся з тої причини, що Сербія далі силою рекрутують Чорносотенців до своєї армії. Повстанці посліднім часам значно зросли в силу і відібрали від Сербів місто Нікшич.

Вступайте громадно в члени Товариства „Провідня”! — (Огол.)

РЕВОЛЮЦІЯ В АЛЬБАНИЇ

Прибирає щораз то більші розміри проти італійського панованя.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on July 28, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Содунь, 29. липня. — Члєсто Альбанських революціонерів, які підняли ся проти італійського панованя в Альбанії зростає скоро з кожним днем, як про то доносить телеграма з Македонії. Кількох альбанських ватажків, які ставили свого часу рішучий еротив Ессад Паші, провізоричного президента Альбанії, тепер станули по стороні повстанців і старають ся приневолити Італійців до опороження краю.

Помімо дуже острєх заряджень зі стороны Італійців, які за всяку ціну не хотять допустити вієти про повстанє в Альбанії, телеграми з Македонії доносять, що стало загально відомим, що в околиці Краваля і Бєрат замордовано численних італійських агітаторів.

ДО ВП. ПАНІВ СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ „ПРОВІДІНЯ”

Отєрим визнаєть ся всім Вп. Секретарів відділів „Провідня”, щоб в якнайкороттїм часі подали докладні адреси всіх жієнщин, члєнниць „Провідня”, котрі до сего часу не одержували „Америк”, як рівнож всіх члєнниць і члєнниць, котрі змінили місце свого побуту або мешканє і через се не одержують часопис.

Кожного дня наденлають члєни парікіана до Головного Уряду, що часопис не одержують зовсім або члєнсь не паходить на час. По розслїдженню сєї справи Головний Уряд переконан ся, що віну ноєють в першім випадку самі члєни, позаяк зміняючи місце побуту або мешканє не подають зміни до Адміністрації „Америк” і через се найчастїше часопис іде на стару адресу і там відібрає її хто шийши. В другім випадку то до нечестности доручуваня, рівнож не є се вина Адміністрації але пошти.

Щобн сего уникнути визнаємо тому Вп. Секретарів, щоб ся справу полагодили в якнайкороттїм часі.

о. М. Кузів, преде.:
М. Клишко, секр. рек.

ПОШУКУЄТЬ СЯ ЛАЙНОТАЙПЕРА.

До друкарні „Америк” потреба вправного лайнотайпера. Зголошеня просьєть ся зараз наденлати на адресу:

„AMERICA”,
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

УКРАЇНСЬКЕ ПИТАНС, РОСІЯ І АЛІАНТИ

(Дальше.)

3. Відношене тимчасово правительству і рускій революційній інтелігенції до України.

Здавало ся, що українська справа остаточно пропала. Здавало ся, що рускою правительству можна вже з цілковитою певністю заводити танець дикий над трупами вшавших ворогів, котрим вже ніколи не воскреснути. Се однак лише так здавало ся Полуми національного українського відродження, засипане землею, замуrowане під камінним склепінням, не погасло, а продовжало тліти, і при першій струї вільного воздуха розгорілося таким ярким огнем, як ніколи передтим. Як лише вибухла в Росії революція 1917 року, як поставила собі за ціль осягнене можливість соціально-економічних ідеалів і піднесла між иншим на своїм прапорі самоозначене національність, українська національність була першою, що заявила про себе істоту і зажадала для себе того, що після права її належало, себто свободи самоозначення. З народних грошей, без всякої помочі зі сторони не лише правительств але і приватних капіталів, Українці сотворили так званий Національний Фонд; першій українській національній зїзд, який зібрав ся в Києві, вибрав за себе власний парламент. Центральну Раду, котрій поручили добивати ся признання українських міцімальних прав: права до своєї мови і до автономії у федеративній російській республіці. І шож? Ні коаліції ліберальне тимчасове правительтво князя Львова, ні соціалістичне правительтво Керенського не бажали йти на стрічу справедливим національним домаганням українського народу. Не маючи сили справити ся з могучим національним рухом України, ці правительства старали ся, в міру можливости, відкладати здійснене національних замгань, а коли відносини змушували йти на поступки, по можливості обтинати даване. Так, коли на фронті почали організувати ся національні армії, тимчасове правительтво всіма силами протривало українській армії, обясняючи се стратегічними міркуваннями — неможливістю переводити війська з одного фронту на другий, а в той час фактично робило величезні переноси, не рахуючись з національним складом військ. Коли Центральна Рада покликала за себе езекутивний орган — Генеральний Секретаріат, тимчасове правительтво кілька місяців припинило затвердження того органу, а коли вінкінці затвердив, то так підітлю його права, що з органу автономної управи перемінило його в чисто чиновницьку інституцію без всяких прав і навіть без всяких обовязків, бо крім Генерального Секретаріату оставили всі попередні висні на Україні рускі власті, винявши їх від всякої залежності від Секретаріату. В питаню про націоналіза-

цію школи на Україні тимчасове правительтво не пішло дальше від рішення, що в початках науки в народній школі уживати рідну мову, але з тим, шоби в другий році науки вона заміняла ся московською. На всі жалоби і заяви зі сторони Українців тимчасове правительство незмінно відповідало, що остаточне рішення всіх питань буде переведене Всеросійськими установичими Зборами, знаючи добре, що на тих Зборах численна перевага буде по стороні Москалів, наприам котрих досить ярко виказано в петроградській і московській пресі, яка обливала помими Українців за їх бажане мати автономію, доказуючи, що се доведе до розчленованя Росії, а в справедливих національних домаганнях українського народу вишукувала німецьку або австрійську інтригу. Своім тимчасовим правительством, своєю пресою, московський народ ясно показував, що він не розуміє і не бажав розуміти іншої Росії, крім централістичної; не розуміє і не хоче розуміти іншого положення входячих в склад Росії національностей, а головню національності української, як тільки рабського, з тою зміною попереднього порядку, що замість царя з його камарилею стане паном весь московський народ. Повторила ся звичайна з найглибшої давнини історія; раб, виїшований на свободу, передовсім забажав мати власних рабів. Але у нового пану при однаковій апетиті не було під руками тих средств, котрі були у старого, в виді хитрого нарядженого адміністративного апарату; він не лише не умів підчинити собі чужі національності, він не справив ся навіть зі своєю власною: коли проваджали демагогами і невдоволені тим, що війна продовжує ся, низші темні класи заявили домагане диктатури пролетаріату тимчасове правительтво і всі піддержуючі його політичні круги okazали ся безсилними і впади під натиском так званого большевизму. Се й зрозуміло: соціалісти, складаючи більшість в правлячих Росією, політичних кругах, проєктували здійснити ідеали соціалізму в найбільше можливій степені; большевики противно — вони обцяли весь, а темний руский народ, котрий, після їх власної посповичі, уме забудити в трох сонсах, навіть не представ ляє собі, що таке "можливість", тим більше, що брань земельної власности в Московщині виробил в народі повну погорду до власности взагалі, а як і слідує, також погорду до якогонебудь горожанського правопорядку. В жовтні 1917 року вся Росія зробила ся большевицькою, війна, крім України. Чому так, се потребує деяких пояснень.

4. Большевизм і українська самостійність.

Річ в тім, що Українці є найбільшій части господарським народом: ні торговлею, ні промислом вони не займають ся не люблять. Торговні торговлею, ні промислом вони ди, великі промисловці і фабриканти в часті також Жиди, в часті Поляки,

Німці і другі чужинці; робітники по фабриках і заводах — по більшій часті народ зайшли з Московщини. В загальній масі України на Україні творять о коло 90% всього населення, але в містах, особливо в великих, вони в меншості; більшість творить там елементи зайшли. Українці безземельні, котрих досить много, з причини тої, що правительтво польське і російське, під властью котрих в різні часи находилась Україна, відобрали значну часть землі від народу і передали в руки великих власників — Поляків і Москалів, в порівнанню в дуже незначній часті живуть по містах а представляють собою, господарських робітників, батраків. Таке положене справи з одної сторони творить на Українці велику відпорну силу в народі проти всяких крайних соціалістичних наук, так як не лише земельні власники, але і господарські робітники интересують ся і можуть интересувати ся тими науками ли шо стільки, о скільки вони пропагують перехід великих земельних посістот в руки народної маси, в усьім же проічим представляють собою елемент строго консервативний, а тому і носячий в собі, хоч і інстинктовно, початки державности. З другої сторони однак сі обставини, що в містах більшість населеня зайшла, робить се, що то більше поворуш на часть населеня є більше замітна для очей посторонного глядача, має більше нагоди кричати про себе, і викликує вражєтє, будьто би вона і була народом, коли в дійсности вона не є нічим більше, як лише осуга на ющї; зняти її — юшка не лише нічого не стратить, але й поліпшить ся в своїм смаку.

Сї то обставини і послужили причиною, що большевизм на Україні захопив лише міське зайшла населене, Москалів і в часті Жидів. Вони довершили першворот, але дальше опирали ся ім не було на кого, і коли народ твердо заявив, шо він не з ними, а з Центральною Радою, ім прийшло ся уступити. І от дістаємо оригінальну картину: в той час, як вся Росія покрила ся сітню советів робітничих і жовнірських депутатів, створивших досить чудну "федерацию" советів, Україна оставала сама поза тою федерацією. Вступити до тої федерації Україна не могла, колюб навіть хотіла, бо прийняті їи совети згодили ся лиш під умовою передати і в неї власті советам, а на не дєліє, рівне згоди на введедене анархії, консервативній і державно-настроєній ум українського народу йти не міг. Таким чином українська суспільність стала лицем в лице з фактом самостійности. Приняті його — значило йти вперед шляхом організації державноі і горожанського правопорядку. Не прийняті — значило віддати рідну землю власті анархії. Се змусило найбільше переконаних федералістів признати ідею української самостійности одиноким можливим виходом зі створеного положення, а ідею федералізму відложити на той час, коли буде можливо

вяснити питане, з ким і для чого можна і потрібно лучити ся. 5. Організація української держави, російська суспільність і аліанти. Так повстала українська державна. Почала ся її організація, яка відразу стрінула численні перешкоди: скількість української інтелігенції, потрібної для ідейної боротьби за народну самостійність, оказала ся недостаточною для обсадженя конечних для завершеня державного устрою становищ, тим більше, що — як сказано више, більша часть тої інтелігенції з волі російського правительства находила ся за границями України і не могла туди повернути. Знова інтелігенція зайшла, московська або місцева так звана "малоруська" (зрусифікована українська ренегати), яка ніколи і ніде не відзначала ся державним розумом, не знала і не бажала знати народу, серед котрого жила, яка ненавиділа його мову вже через саме те, шо через лінивство і умове ограничене не бажала взяти на себе труду навчати ся її, — ся інтелігенція, спасена Українцями від большевизму, не лише не бажала помагати Центральної Раді і перерформуватись з Генерального Секретаріату Раді Міністрів в організацію держави, але противно, при всякій нагоді ставила ім колоди під ноги; не маючи ні сили ні смілости виступити явно, вона, як гадюка пінила в своїй пресі, клеветала, по ідіотськи ретоталася з кожного розпорядженя правительства, і део то можна, оказувала тим розпорядженням пасивний спротив. Чи розуміли вони, шо їх робота є водою на млин большевизму і анархії? Хто знає. Я особисто думаю, шо не знали: ті нікчемні люди боялись і ненавиділи большевиків, отже свідомо не робили в їх користь. Просто з причини вузкости свого умового світогляду, котра все і всоди була питома ренегатам і взагалі людям, чужим тому краю, де вони живуть, — вони плекали в собі якісь безосновні фантазії про можливість чудабезпровольного приверненя єдиної неділимї Росії, а через се не могли твердо погнужити на дійсність і піддати її критичній аналізі.

Користуючись тою несподіваною піддержкою зі сторони російської інтелігенції, не дрімали і большевики: переконавшись про неможливість війни в маси українського народу, вони займали ся усильною пропагандою як серед зайшлої населеня, так і в українських військах де взагалі всяку пропаганду улекшило те, шо селянин в жовнірським уніформі, хоч і на короткий час, пориває звязки з землею, відходить так би сказати, від дійсних житєвних интересів, а крім того має доволі часу, якого йому ніде збувати. Одною з найліпших тем пропаганди була тема про війну, яка коли не фактично, то правно продовжала ся Поічо війна? Кому вона потрібна? Шо може вона дати українському народови в будучности, крім недо-

статку у всім потрібном, дорожнї, може бути і голоду та пощести? Війна потрібна тільки богатим людям, і коли українське правительтво не кінчить її, то значить воно захищає интереси не народу, а богатих класє, значить ся Центральна Рада буржуазна і ворожа народним интересам. Шо можна сказати проти всього того і як доказати цілковиту простоту малограмотному чоловікови, та ще жовнірові, цілком не бажачою воювати? Виказати йому на аліанти? А чи се для нього є шоєсь реальне, а не пустий звук? Чи він бачив тих аліантів, чи він дєстав від них щонебудь доброго? Півнаві його на війну російський цар "Гімня бити," за се; шо, Німець нашу землю хоче взяти. Се жовнір ще зрозумів, але зрозумів, розумієт ся, буквально і пішов захищати той кусок землі, на котрім орав і котрого не годив би ся нікому віддати. Чув він, шо на ім помагати Французі і Англіїці. Шож? Дай ім Боже за те здорьове! Але тепер Гімнець не забірає землі, хоче заключити мир. Так з якої то причини з ним тепер воювати? Для Французів і Англіїців? А най їх там всіх! Чим вони ліпші від Німців? Такі чужі, такі і незнані. Яка проста, яка психологія і як легко на нїй грати! Не дивлячись на всі труднощі, українське правительтво всетаки завело в дуже короткім часі якіттакі порядки. Українська Народна Республіка зістала признана Францією і Англією, які прислали в Київ своїх дипломатичних представників, тимчасових комісарів. Ті комісари предлагали Україні які такі економічні полекції, але наставляли на те, шоби з Німеччиною мира не заключити. Для людей чужих, цілком незнайомих з психологією українського народу і воювати з Німцями не підуть; в такім разі Німці безсумнісно завойують Україну, тому, шо аліанти, котрі не є в силі зробити нічого з Німцями на західнім фронті, своїх військ для оборони України не дадуть. Знова з другої сторони: заключити мир з Німцями значить — поставити проти себе аліантів, котрі за рік, два, десять, але всетаки мусять йтити побідниками з війни. Шож робити? Юлії Цезар перед переходом Рубікону був без сумніву в меншеї трудній положенню ніж Центральна Рада в грудні 1917 року. (Дальше буде.)

3 Минулого Столітя.

— Памятаєш, як ми на отсій лаві присягали собі були вічну любов? — Памятаю... і хто тоді подумав, шо ми якраз і на правду поберемо ся! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ ПРОВІДІНЯ! — Памятаєш, як ми на отсій лаві присягали собі були вічну любов? — Памятаю... і хто тоді подумав, шо ми якраз і на правду поберемо ся!

ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ! БОСАКА СТЕЙТОВИЙ БАНК. Ваша рідня в Старім Краю кличе до Вас о поміч. ДАЙТЕ ІМ ВІДПОВІДЬ ТЕПЕР, вислаючи їм гроші. БОСАКА СТЕЙТОВИЙ БАНК. висілає тепер гроші до старго краю, таксамо як перед війною, з повною запорукою, шо в случаю недорученя грошей, звернет ся вислаючи гроші крім коштів. Всі замовленя пересилкою грошових пересілаєт ся таки в день одержаня замовленя і видась надачуючою посылдоу. Купусмо, продасмо і вимінесмо заграничні гроші і займаємось всім колєктованем. Приймаємо ошадности від \$1.00 і више. і платимо 3 процент. По банші інформації гостєть ся або пишть до: BOSAK STATE BANK, 434 LACKAWANNA AVE., SCRANTON, PA. Отворено щодня від 9. рано до 6. вечер. В суботи від 9. рано до 9. вечер. ЗАГАЛЬНИЙ МАСТОК \$3,000,000.00. Веде банковий бізнес під безпосереднім наглядом Банкового Департаменту Сейту Пенсильвенії.

РОБІТНИЧІ ЮНІТІ В АНГЛІЇ

Слідуючі цифри представляють число членів в англійських робітничих юнітах. На основі тих чисел переводяться в юнітні вибори до майбутньої Індустріальної Ради, котра має обняти все робітничтво Великої Британії. Деякі Юнітї страляти членів через війну, та вони вертають ся після демобілізація, так шо на ділі всіх організованих юнітних робітників буде ще більше, приблизно цілий шість мільйонів. 1) Копадьні і майни, робітничі організовані в юнітах 890.000. 2) Зєлізні дороги робітників організованих в юнітах 535.000. 3) Інший транспорт доки, пароходи, трамваї 335.000. 4) Зєлізні і сталєві промисли 140.000. 5) Машинні і зєлізні гутї 556.000. 6) Корабельні ярди 170.000. 7) Будівництво і деревинні промисли 280.000. 8) Друкарство 100.000. 9) Ткацтво, бавовняні прядьлні 850.000. 10) Інші ткацькі промисли 140.000. 11) Шевство і шкіряні промисли 100.000. 12) Краєцтво 95.000. 13) Виріб поживи 40.000. 14) Торговля 170.000. 15) Хліборобство сільські робітники і служба 80.000. 16) Клерки і агенти 65.000. 17) Державні урядники і робітники почта, телеграф, пошті 200.000. 18) Зарібники і некваліфіковані робітники 970.000. 19) Женщини — робітничі 60.000. 20) Різні промисли 160.000. Всего організованих робітників 5,436.000. Найбільшою окремою юнією є Майнерз Федерейсен оф Грейт Брітейн з 800.000 членами і Націонал Юніон оф Рейлвеймен з 420.000. Если бажаете мати у себе в хаті цікаву часопісь, з повняками зі всього світа та гарними статками, так залучїть в коверту одявочну передазату на „Америку". — (Огол.)

Американські Поляки про українсько-румунську згоду.

Ію Йорський „Дзєннік Цоудзєнні" з понєдєлка, 28. липня пише: „Румуни заключили мир з Українцями. Се є дуже цікава вистка. Війська аліантів мають увійти через Сєрбію на Угорщину дежні в значній силі. Мадяри напали на Румуни. Шо втім всім вільнобуде. Будемо мати в коротції новий наказ аліантів, який здержит похід військ польських на схід. Запахла знова галицька і румунська нафта біржевим потентам. „Здержать ся війська польські. Поплине знова кров діти польських. Довгож того буде? „Зближаюча ся 150 тисячна армія аліантів до Угорщини пізносіть духа реакціонерів. Над Польщею хоче знова зананувати реакція. Значинать ненавідити за аграрну реформу, пригтовляють ся до замаху стану. Дмовські і Созонові знова значуть говорити о „славянській взаімности." Народно-демократичний тип є спільний всім народам. Змінили маркєвський клич після своїх уподобань на „исожити всіх країв єднайте ся!" „Америкєн Вулєн Ко". асекурує робітників. „Америкєн Вулєн Компанії" о повшає, шо вона завела в себе систему обезпеченя робітників на случай смерти. Кождий робітник є обезпечений на суму від 750 до 1.500 доларів, залежно від того, який довго він працює. За обезпечене платити компанія, а не робітники, і компанія виплачує посмертне навіть тоді, коли робітник помер з якоїнебудь причини, попрацювавши в фабриці хочби один день. В сій компанії працює 5.000 робітників.

КАРПАТОРУСЬКА АВАНТУРА

(Копєль.)

Колї розгорів ся всесвітний пожар, вони, сі авантюрички, скрились під крило „матушки". Вони дістали там право оікунствє над галицькими біженцями, шо як звєно, скінчилоє скандалом. Хронічно хорих рублєхавів не здержала навіть така свята річ, як задоволеня насущних потреб безталанных людей шо без хати тинали ся по світї. Нахли до навпив вєзвєр і гроші, які дали російське правительтво для народу пішшли на потреби їх „ідейних" вождів. Революційні роки здавалось зликували нарешті цілу справу. І дійсно, в демократичній атмосфері нієня революції нічого не було чути тим зрадницько-злудіським духом. Але годї наступити карманам всьє вік відкупати. Не втерждали без „способій" і „галицькоруськіс". І хотай їх ряди і так маючі сидєльнї, за час революції здорові процідлились, бо в богатях пробудилась національна совість. Коли українським народі таку здібність до життя показав, — усеж деяким з них не стало відваги вернути ся до народу, від якого вони здєрєтивували і сї деякі етапи продовжать авантюру. Там разом вибрано термін „Карпаторосєсї", шооб збанкротовано назвою „галицько-руськіх", не вигадувати своєї неславної минувшини. Дивним дивом грунт для неї напшли

в Сибїру, а саме в його столиці Омєку. Не вжеж вони не бачать демократизму правительства адм. Колчака? Не вжеж той демократизм здавав ся їм похожим на реакційність царського правительства, шо вони відважились підновзати до етї адміраля і простягнувши руки, молити: „Ах дайте, дайте сто рублїв Стужи всєрусекї ідеї..." Фактом є шо їх слухають і рублї ошпяєт шливуть в діраві, бездонні кармаїні авантюричків. Голосність, яка прибрала справу, свідчить ще про шоєс. А саме, новоспєченї Карпаторосєсї підняли так докладно політичну безграмотність і неорієнтованє ся московського громадянства, шо здобулись на відвагу виступити як політичний чинник. Виступити з шумом і криком саме під той час, колї слівє не іщодня приносить телеграф з Галиччии з їхньої „Карпаторосєсї", висїи про завязтї бої Українців з Поляками, було в ищодню случай більш як ризиковано. Бо зараз, колї австрійські власті, на які Карпаторосєсї так нарікали, не мають ніякого впливу, колї наряд сам свєбідно говорить, показуєт ся, шо ні одна людина не чує „єдність" з величиросами, шо все однодушно ціною незлічимих жертв стремить до зєднаня з російською Україною до утвореня великої самостійної демократичної української республіки. Сетки тисяч борять ся ще і борять ся як Українці і тільки як Українці. Вони скла-

дають страшну, кроваву даншу невідомому богові, шооб раз на все злучити ся з своїм закордонним братами і шооб віддати їм куска української землі під чужу кормищу. Як смішні і рівночасно оєоружні с сї, шо саме в той момент, викляти народом як Юді, ховають ся у чобїт свого кормителя і просять милостинї, шооб заснокотити свій голодний шкелюк. А через світлом та трагікомедія називають ся „чайніями Карпаторосєсєв до єднєства". Провітриць єю справу, позволили губліничні думці сбагнути, шо дієт ся за кулісам і показати всю нуждєність авантюри повинно бути завданєм прєсє. Та ми бачимо, шо московська прєса не менше безграмотна в єшому дії, як і московське громадянство. Володимир Север. (Із „Широго Слова".)

Стефан Костів. ІІ ВАСИЛЬКО На цвинтарі в Монте Вендетта стояла старєнька матуся... окутана великою воєвною хусткою і гляділа мутними сирими очима по хрєстєх та недавно усипаних чорних гробєх. Тисячі їх там були. Один при другім в рівнях відступав, стоять білі хрєстї, немов побравшєх за руки, а чорні квадратикї насипїв чим даль-

ше тим менші. Вони знавають ся в одну мєзу, підипраючи темніючі лієп і брошєвї єтїни скєльє, які знова гублять ся в білих єпігах верхів, підипраючих звід небєсний... Се виглядєс немов величєзний катафалєк, прикритий зєвєра білим покривалом, з котрого круєнии рипї дєдївцїв, неначє білі шарфї вїнцїв, котять ся по темних боках і гублять ся в зєлєних дугах долини та горєдів. На декотрих хрєстєх видно зівєлі вїнки, а більшість хрєстїв стоять без них. Матуся стояла довго безрадна не знаючи, шо їй почати, де йти. Її очі бігали по подїючих до себе хрєстєх, з яких один стоїть напевно на гробї її любовоє сна, одинокого, якого вона любила, і який її тек. Деж його шукати, колї хрєстї рівні, а гробї однакові? Її здаєт ся, шо то не хрєстї, а жовніри в рядєх з вишияними на перед грудьми, з руками на швах, зі звернєними прєсто на нєї очима. Кілько тут тих хрєстїв, кілько під ними людіи — спокійнєх, мертвих! Лєше єнє небо, розпалєне лучами сонєя, опусєкаєт ся над ними шатром, а легосєнький вїтер як відїпєх любовї людини, гладить їх поєвєра. Її здаєт ся, шо лєше крикнути, а єнї її виступить з рядїв, прибіжить до нєї, обїмеє за шєю та цілуєтє-мє її, цілуєтє і тєснєт до себе, а вона опрєтєт ся о нєго, візьмє його голову у свої руки та, гла-

дичи його по волосю, будє глядіти в його погїдшє, румєнє лице. — Сину, сину мій! — вириваєт ся з її уст. — Я так далеко їхала, шооби тебе відвідати, шооби бодєко твій грїб опорядити та зєлєним барвінком омаїти... — Ага, — пригадує тона собі — давно се було... Ше невісткою була. чєлєдївно в хатї, а вона в такім станї... Забагачєт ся. Бог зна, чога, а тут не на видєк... Вона зарєе де гарчик прєсє чї грєчки, та колї хатнї де порозходять ся на хвилєну, вона тїць Васильковнє за пазуху під блюзку та каже: „Біжи, Васильку, до Струли та принєси менї булок зє двї, а за рєшту цукру. Памятай, чїд поза Юрковї стоєлє, шооби вїхто не бачив". Він пійдє, полєтитє мєв на крилах і вона не зчуєт ся, як він стоїть перед нєю та дєс принєсєнє. „Нїхто не бачив?" — „Нї!" — „Памятай же, бо скєрана година оула бї менї". Вона мимовільно вїпєтєє руку перед себе та говорить: „Васильку, Васильку! На, маєш каєвалєчк бєлєчлїк за дорогу"... Її здаєт ся, шо він поступєє нога за ногою позад себе і, хоч його очі горько жаждобю, устам гєворить: „Нї, мамє, їдєтє самї... Вн хорї"... То знова здаєт ся їй, шо вона стоїть під зимовою яблєнкою, якої зісєхлі верхів хитаять ся понад листєм, а її Василько прєвєспєтє торбину повну яблєк та кличє її:

(Копєць будє.)

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ Семий лист "МІСІОНАРА"

ЗА ЛИПЕНЬ

Всі Шан. Читачі „Америки“, які дістали на о-каз Різдвяний лист „Місіонара“, а які хотіли-б „Місіонара“ що місяця читати, звольте надіслати передплату.

„МІСІОНАР“ коштує річно 60 ЦЕНТІВ.

Адреса:

"THE MISSIONARY"

832 NORTH 7th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Вже вийшов з друку ВЕЛИКИЙ ПОРАДНИК ЗДОРОВ'Я І ЗІЛЬНИК.

На жадане наших клієнтів, вийшло великий порадник здоров'я і зілля, що кожен міг не тільки розпізнати свою хворобу, але і собі заручитись способом, як вилікувати її. Розуміється, що в нашому пораднику знайдете опис лічача натурального, то значить зілля і коріння. Книга тов. велика 12 пер. 9 папір. Вартість 300 сторінок друку, 100 фотографій частин людського тіла, 400 гравюрів зілля лічачих і коріння, а 400 рисунків. Книга та складається з п'яти частин. В тім пораднику здоров'я знайдете опис всіх хвороб, які тільки єть, а при кожній хворобі знайдете рецепт частин людського тіла. Зараз при описі хвороб знайдете спосіб лічача. Як лічачка єть потрібна, зілля і коріння а рівно знайдете там як лічачи єть без лічачка. Чи то є вартісне для кожного? Преп'ять такого підручника не було ще в жадній мові ніщо дотер. В тім книжці знайдете також опис всіх здорових потреб і як їх парити, щоб бути здорові не тільки для хорих але для здорових. Далше подіаємо спосіб всіх зілля лічачих і коріння, навіть такі, котрі що для наших господарів в кухні уживають. А навіть не знають, що роблять вони лічачка, що єть найліпшіми аптекарями. Обов'язально яку вартість мають ті зілля, наприклад перець квін, петрушка, морква, буряк, снівка, і багато інших, а то знова переконає кожного, що ми ми і зяємо зіллями лічачими не знаючи навіть о тім. Однак знаючи, як користе з зілля, чи яриши кухонної помагас, будемо знати, в котрій випадку хвороб, яку потребу при-зидати, щоб зяємо єть обійти без лічачка. В тім зілля єть призначені в тім книж-ці і де зілля і коріння збирати. Також знайдете в тім пораднику картини інших відомо-стих лічачих способів, наукових артикулів, котрі з нами що діє спикати єть. Тепер звертаємо увагу всім, що то не є жадна енциклопедія, але зовсім нова книжка під назвою „Порадник лічачих і зілляник“, котрого вийшломо з нашим накла-дом праці і грошей, щоб кожній хотіти, чи здоровий чи ні, рукою найліпшого до-водника в всіх випадках, тої не питай нікого, а сам вичитай собі поради. Не на-мовляємо нас до купити її, тільки повідомляємо нас, що в нас можете дістати ту кни-жку, якої ніколи до того часу не було в жадній мові жодні крім нашої. Книга вийшла з друку 15. марта с. р. (1919).

Трудно подати тут все, що там є на третей сторони друку описано, що кож-дий купуючий мусить бути з тої книжки задоволені. Цяна тієї книжки є дже маля тільки \$3.00. Не є то жадна новість, але то є праця наукова. Книга єть описано має ва-ртість принаймі одного долара, а ви платите тільки одного цента. Чи то багато? Проп-цій жаден з нас єть великої сторони друку навіть переписати за одного цента не хотів би. Тому, сль хочете мати в своїй хаті довідника того і потішиться в по-частво не жадуйте тих марш \$3.00 але припадайте зараз. Замовлена на порадник здоров'я і зілляк враз з незалежністю шльте на адресу:

WESTERN SUPPLY COMPANY,
1656 W. Erie St., Dep. A., Chicago, Ill.

В Європі є 234.975 американсь-ких жовніврів.

Вашінгтон, 28. липня. Поступ в демобілізації американського війська є слідууючий:

Увільнено з війська до ниніш-ного дня 2,028.487 жовніврів; Пе-реведено з Європи до З. Держав від 11. падолиста 1,767.327; армія числила 22. липня 704.845 жовніврів, з чого в Європі було 234.977, в дорозі до З. Держав є 68.000 а в З. Державах 36.000 Рекрутів є 87.289.

ВІСТИ З „ПРОВІДІНЯ“.

ГЕНДЕН. Н. ДЖ. Бр. св. Архистра-та Михайла. від. 52. Провідня отрим повідомляє всіх своїх членів місцевих і позаміських, що місячний мітинг відбудеться дня 3. серпня, то є в неділю о годні 2. пополудні в галі при ул. Філь-морт. Просить ся всіх членів, щоб я-вив ся на означену годину, позаяк мі-тинг мусить бути скіченний до годни 4-ої пополудні, а вітак підем разом всі до фотографії, котра буде поміщена в ка-лендарі на рік 1920. Незавжди єть членів мітингів раці після розсуду членів. До-гвині членів мусить випирати свої зоб-ов'язанні. Со відповіднім случаем будуть обговоренні. — О. Девон, секрет.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ ПОЗІР! з Норт Сайд Пітсбург і Оноліція!

Захалом Співпідного Кружка „Бачу-рист“ при певній упр. св. Георгія

„СВЕРУХА“

Комітет Дана Лопатинського в трох тіах.

в неділю, дня 3-го септня с. р. в Аріон Гол при Штатен і Манчестер ул.

ДІВЧИ ОСОБИ:
Троя Кеттіл, мов. господар п. М. Федорів
Анна, його жінка п. на К. Претшт
Розалія Бачувича п. на К. Товчанка
Петро, сль Горілиця п. М. Тимочко
Томас Бачувич Кеттіл п. на С. Крупа
Амброзій Заїравакскій, пресар
..... п. Штатинський
Ульрико Ронгін, господар п. А. Лесні
Річ дієть ся в хаті Кеттілів в нашім часі.
Режисер п. ВАСИЛЬ ЛОЗИНСКИЙ.
Місця першоорядні 50 ц. — дальші 35 ц.
для дітей вступ 10 цт.

Початок точно о год. 7.30. веч.

В когось єть українське серце, когось дороге рідне слово той і сам прибуде на є предствалаче та шей і знакомих і то-варшинів своїх туда заприсить.

ОСНОВАНЄ УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ

Коли конгресмен Джеймс А. Геміа приїхав до Злучених Держав з Парижа, перші його сло-ва були отсі: Американські У-країнці мусять взятись тепер до оборони галицької України, і тут і в Європі. Треба зоргані-зувати сейчас оборонну акцію передівсім в Злучених Держав-ах, а також у Франції і в Ан-галії. Треба сейчас осунувати у-країнське інформаційне бюро в Нью Йорку і Вашингтоні. Ви свій край обороните, але мусите взятись серйозно до діла! Ви маєте приятелів, але маєте також ворогів, яких мусите пе-ремогти.

Так само переказував до аме-риканських Українців і голова української мирової делегації в Парижі, Григорій Сидоренко, котрий висловив своє признанє американським Українцям за їх дотеперішню оборону галиць-кої України і висловив своє ба-жанє, аби вони тепер станули ще завяїтише до оборони і помогли здобути своему крає-ви волю.

Також і професор Михайло Грушевський дуже радий був, що американські Українці так пи-ро боронять Україну, а зокрема галицьку Україну, і за-явив, що хоче співділати з аме-риканськими Українцями в їх дальшій праці.

Український Народний Комі-тет вже давніше приготував справу оснвання українського інформаційного бюро в Нью Йорку і Вашингтоні, однак з причини браку відповідного локало, гроша і людий справа ішла доволі тяжко. Але тимча-сом все приготовано і нині спра-ву уладо си повести успішно.

У. Н. Комітетови вдало ся купити дешево власний дім в осе-редку українського житя в Нью Йорку (коло українського На-родного Дому і церкви), який відновлено і устроено на інфор-маційне бюро і якраз тепер вда-ло ся упрости на директора то-го бюро д. Мілтона Райта, кот-рий доси був секретарем і жу-рналистичним референтом ІІ. ре-зервового дистрикту Позички Свободи. Д. Райт є по званию лоер і журналіст. Працював пе-редше в найбільшій американ-ській журналістичній компанії, Escofield Прес. Останній рік він посвятив був спеціально для студій української справи і нині належить до найліпших знавців української справи се-ред Американців.

Крім того до бюро присту-пив д. Олександр Неприцький-Грановський, котрий тому два роки скінчив агрономічну ви-щу школу в стейті Колорадо, а останній рік був у Франції з американською армією і один курс був в Парижі на Сорбон-ський університеті. Д. Гранов-ський звісний українськом за-галови на Україні і в Злучених Державах яко талановитий у-країнський письменник. Д. Гра-новський щойно вернув ся з Па-рижа, де мав нагоду розмовля-ти з українськими делегатами і тепер є в дорозі до Форт Ко-лінс, Колорадо, де тамошня стейтова колегія агрономії про-поує йому посаду професора агрономії й ентомології. Д. Грановський іде тепер до Форт Колінс і приймає на себе обов-язок відтам працювати для У-країнського Інформаційного Бюра в Нью Йорку.

Постійно в Інформаційнім Бюрі буде працювати також д. Юрій Д. Андрейко, студент ко-лумбійського університету в Нью Йорку. Д. Андрейко є та-лановитим знавцем англійської мови і вже від двох літ працює яко перекладчик українських праць на англійську мову.

Сі члени Українського Інфор-маційного Бюра мають дбрати і запросити до праці поміч-ників і співробітників зпоміж У-країнців і Американців і мають навязати зносини з усіми укра-їнськими інформаційними бю-рами в Європі та спільно з ни-ми працювати для оборони га-лицької України і взагалі для оборони волі і незалежності цілої України.

З рамени У. Н. Комітету в склад Інформаційного Бюра входить секретар Володимир Б. Лотоцький.

У. Н. Комітет звертає ся от-сим до цілого українського за-галу за помічю моральною і матеріальною для новооснова-ного Інформаційного Бюра.

У. Н. Комітет одержав відомості, що польське правитель-ство Падеревського і московсь-ке Колчака зачали спільну ак-

цію проти праці У. Н. Комітету і Литовської Народної Ради в Злучених Державах, і перша сума, яку на сю ціль видали, ви-носить 180.000 доларів.

Се вказує, кому немила пра-ця У. Н. Комітету і братерське співділанє з Литовцями, а на-шому загалови повинно вко-зати, як цінна ся праця і се спів діланє для України.

Підпираймож працю У. Н. Комітету грошем, шедримі і постійними жертвами, аби пра-ця не стала в половині дороги, в половині боротьби за волю галицької України. Ся оборона-на праця не сьміє стати, поки галицька Україна не буде віль-на.

Дальше подробиці про Укра-їнське Інформаційне Бюро в Нью Йорку оголосять ся в най-ближших днях.

Український Народний Комітет.

Сьвідок смерти Архикнязя Ру-дольфа убитий.

Рим, 28. липня. Лісничий Вольфа, котрий говорить, що був одинним сьвідком загадоч-ної смерти Архикнязя Рудоль-фа австрійського і Графині Ма-рії Фетечера в Меєрлінг в 1889 р., зівстав нині убитий в супереч-ці з боснійським робітником, як про се доносить телеграма з Аграму.

Архикнязя Рудольфа і гра-финю Марію Фетчера знайдено убитих в ловецькім замку Меєр-лінг. Лісничий Вольф був од-инним сьвідком тої трагедії. Його заприсяг цисар, Франц Йосиф, що він вські подробиці задержить в тайні. Він оста-вав на пенсії і є доносать, до смерти не зломив приреченя даного цисареви.

Мудра Дитина.

— Михасю, як будеш пуску-вати, то замкни тебе до курни-ка.
— Замкніть, але я яйця і так не знесу.

Напишіть до Книгарні „Амери-ка“ по шівних внижок. Є много гарних і цікавих внижок до читаня Пишіть зарая а шівних буде у Ва-ша кітєва дїя! — (Огол.)

НА ПРОДАЖ ФОРНІЧЕР. Також вей апаряди до мови. Дуже дешево. Хотіти річи може замучувати си до румів. Чоти-ри рублі. Реит 12 дол. на місяць. Адреса: М. К. 4. clo „AMERICA“, 827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ДО ХВАЛЬНИХ ВІДГЛІВ „ПРОВІДІНЯ“.

Щоби календар „Провідня“ на рік 1920 не спізнав ся, про-симо Хвальні Братства і Товариства, належачі до „Прові-діння“, щоби в якнайкоротшій часі надіслали фотографії до поміщення в календарі. Місти-ти будемо також фотографії клубів, Аматорських кружків, Співацьких Товариств, фото-графії з ріжних народних ма-ніфестацій і обходів і ин.

Фотографії і вські письма в тій справі просимо слати на а-дресу:

AMERICA
827 N. Franklin Street
PHILADELPHIA, PA.

ЛИШ 10 ЦЕНТІВ КОШТУЄ книжка „МОЛОДИЙ КОРОЛЬ“ оповіданє для народу. Замовленє вишляйте до: „AMERICA“, 827 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК

М. НЕСЕВИЧ,
817 North Franklin Street,
Philadelphia, Pa.

В разі нещасливого випадку про-шу пам'ятати на мою адресу і з допрєм звернутись до мене. Bell Telephone: Market 1320.

Години прийняті: від год. 9. рано до 5. пополудні; в четвр від 8 до 9. вечором. В неділю від 9. години рано до 4. попол.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ ОДИНОКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ „ПРОВІДІНС“

ПЕРЕДЛАЧУЙТЕ „АМЕРИКУ“!

Від 1-го грудня „Америка“ почала виходи-ти три рази на тиждень і тому змінено ціну пер-редплати. Передплата тепер є слідуоча:

На рік \$3.00
На шість місяців 1.75
На три місяці 1.00

„Америка“ виходить кождого втрїна, четверга і суботи.

Передплату просить ся слати на адресу:

„AMERICA“,

827 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ФІЛАДЕЛФІЯСЬКА СПЕЦІАЛІСТ

ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН

ДОКТОР ВАССЕРМАН,

який лічить успішно хвороби мо-дуца, легких, серця, утроби і нирок, рагматизм, есі хвороби крові і скірні лічить в як найкоротшій часі так, що не потре-буєте переривати своєї роботи, хоробу матиці лічить без операції.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лічача хороби. Він також уживає ЕКС-РЕЙ машини, яка є необхідна для лічаря. Перша платя є у него за армо тому, щоби переконати ся, чи можна вилікути чи ні, вказав бусте перервати своєї роботи.

DOCTOR WASSERMAN

1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісний години від 9. рано до 8-ої вечором. — В неділі від 10. рано до 2. попол. Говорить ся особисто, аби поштою не лічу. Маємо говорити по українськи.

ГОСТИНЕЦЬ

Прекрасний Мольтвенник

Вже вийшов з друку.

Оправлений в скірку з золотими берегами коштує — \$2.00. Оправлений в полотно — \$1.25 цнт.

Замовленя просить ся посылати на адресу:

ORPHANAGE BOOK STORE,

832 North 7th Street, Philadelphia, PA.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

То першою річю, яку він хоче знати є „де знайти доброго лікаря“.

Коли звернете свої кроки впрод до заведени ДР-А НАФМАНА, 607 MARKET СТРІТ, ФІЛА-ДЕЛФІЯ, то знайдете ПРАКТИЧНИХ СПЕЦІА-ЛІСТІВ, за якими шукається без страти часу і гроша на інших лікарях.

Коли його відідасте, то зауважите, що лі-кар є дуже обережний в видаваню ДІАГНОЗИ вашої слабости; то є, що він шукає ДОКЛАДНО нащо Ви хорі. Його заведене є засосотрене в модні і докладні апарати, так, що коли потреба АНАЛІЗИ КРОВИ, огляненє ЛУЧАМИ ЕКС-РЕЙ, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помічї тих розслідків докладного розслід-ження НЕДУГИ неможливи є помилка.

ЛІКАР скаже Вам яка є уміркована ціна за ліченє. Жад-нин чоловік не може відіти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, наколи може спла-чувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його ОПЛАТА задля його великої практики є так низька, так що жаден хорий не повинен обов'язати ся йти до него.

Його Інституція має кождий найновіший апарат до о-глянданя хорих: СТАТИК, ГАЛВАНІК, ФАРАДІК І ГАЙ ФРІК-ВЕНСІ ЕЛЕКТІСІТІ; ОЗОНЬ ІНГАЛЯТОРИОМ, ЕЛЕТРИК О-СКІЛЛАТОРС і інші модерні апарати.

ПРИЯДІТЬ ДО НЕГО І СТАНЬТЕ ЗДОРОВИМ.

Зглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА

Години: від 9-ої рано до 8-ої вечором.—Неділі: від 10-ої до 1-ої.

DR. CAUFFMAN,

607 MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Від десятка літ знана Вам фірма банкова

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

(Під контролем правительства держави Нью Йорк)

має честь повідомити, що таксамо як давніше, так і тепер:

Пересилає гроші, Продає шифкарти, і Полагоджує други справи, входячі в обсяг ді-ланя.

Пишіть по інформації, або приходіть на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 Washington Street, New York City.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

The American Woollen Company повідомляє, що з днем 16-го червня 1919 року с ябмпанія впровадила в жите систему громадного обезпеченя на жите, на підставі протої КОЖДИЙ працюючий в Америкен Вулен компанії, включаючи персонал офісовий як і фабричний, а під сим розуміємо всіх, включаючи муштин, женщин, дівчат, хлопців і урядників. дістане зовсім безплатно асекураційну полісу на посмертне в сумі від \$750 до \$1.500. котрих кошти ноносить сама компанія, відповідно до довжини часу праці даного робітника. Сняла висоти посмерт-ного є як слідує:

Заняті через час коротшей як один рік \$750	Заняті через три роки і не коротше як три і пів року \$1.250
Заняті через один рік і коротше як рік і пів \$850	Заняті через три і пів року і не коротше як чотири роки \$1.350
Заняті через один рік і пів і не коротше як два роки \$954	Заняті через чотири роки і не коротше як чотири і пів року \$1.450
Заняті чіріз два роки і не коротше як два і пів року \$1.050	Заняті через чотири роки і пів і дов-ше \$1.500
Заняті через два і пів року і не коротше як три роки \$1.150	

Не лише початкова премія є плачена через Америкен Вулен Компанію, але вс ідальші вплати будуть нею покривані. Під ніяким услівем не платить ніхто з працюючих ані цента на оплату виданої поліси на посмертне для муштин або жен-анин.

Кождий з працюючих, котрий не був в роботі дня 16-го червня 1919 року буде уповажнений до користий повисшого плану по своїм повероті до праці, під услівем, що працюючий або працююча позиставали перед 16-тм червнем 1919 р. на лісті робітників фабрики, в якій вони є заняті. Особи, котрі вступили до праці по 16-тм червни 1919 р., не будуть мати права до повисших привілеїв аж дони даний робітник або робітниця будуть працювати через протяг шість місяців в тій фабриці в якій вони піднялись працювати. Не буде цілковито ніяких оплат для працюючих. Лінарські оглядини зовсім невивагані. Сї користи будуть дані рабіт-никаз ДОДАТКОВО попри всі други користи застережені через Compensation Law стейту.

Поліси асекураційні зістануть видані кождому з робітників, скоро лише асе-кураційна компанія зможе їх виготовити.

AMERICAN WOOLEN COMPANY

WM. M. WOOD, President.